

Številka: **3310-5/2010/46**Datum: **30.7.2010**

vsem Lokalnim akcijskim skupinam

ZADEVA: Izvajanje pristopa LEADER v Sloveniji v letu 2010 in do konca obdobja 2007 – 2013. Odgovor na Vaš dopis št. 357/2010-POD03, prejet 23.7.2010

Spoštovani,

dne 23.7.2010 smo prejeli vaš dopis (št. 357/2010-POD03) v povezavi z **izvajanjem programa LEADER v Sloveniji v letu 2010 in do konca programskega obdobja 2007–2013**. V dopisu ministrstvo pozivate k takojšnjemu reševanju problematike izvajanja programa LEADER in nadaljevanju aktivnosti, pri čemer v začetku tega leta, saj v nasprotnem primeru z letom 2011 po vašem mnenju ne bo možno uvesti načrtovanih sprememb. Med problematičnimi izpostavljate predvsem naslednja štiri področja, ki so povezana s (1) pripravo letnih izvedbenih načrtov (v nadaljevanju: LIN) za leto 2011 in kvoto sredstev LEADER za leto 2011, (2) ugotavljanjem dvojnega sofinanciranja, (3) novih navodil za izvajanje ukrepov LEADER in (4) statusom delujoče lokalne akcijske skupine (v nadaljevanju: LAS).

V nadaljevanju na odprta vprašanja podajamo odgovore, uvodoma pa bi želeli pojasniti, da se spomladi začete aktivnosti na ministrstvu niso zaustavile, temveč potekajo **zelo intenzivno**. Dejstvo pa je, da gre v primeru izvajanja pristopa LEADER za zahtevne spremembe, ki vključujejo prilagoditev Programa razvoja podeželja RS 2007–2013 (v nadaljevanju: PRP 2007–2013), Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013 (Uradni list RS, št. 40/2010) in na tej podlagi tudi spremembo navodil, priročnikov in obrazcev.

Aktivnosti, ki jih je ministrstvo izvaja, so naslednje:

1. **Četrta sprememba PRP 2007–2013** je bila konec junija 2010 posredovana v usklajevanje na Evropsko komisijo. Sprememba predvideva dvig deleža javne podpore pri ukrepih LEADER.
2. Na osnovi preliminarne predloga, ki ga je 30.3.2010 ministrstvo predstavilo LAS, predlogov LAS in priporočil Ministrstva RS za finance so bile v juliju 2010 pripravljene **dopolnitve in spremembe Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013** (Uradni list RS, št. 40/2010, v nadaljevanju: Uredba PRP 2007–2013).
3. **pospešena obdelava zahtevkov in potrjevanje LIN.**

Razlog, zakaj spremembe v zvezi z izvajanjem ukrepov LEADER, niso bile vključene že v nedavno sprejeto Uredbo PRP 2007–2013 (potrjeno na Vladi RS, dne 20.5.2010), je ta, da so bile spremembe te uredbe s socialnimi partnerji in tudi medresorsko usklajene, preden so se začele spomladanske aktivnosti v zvezi s problematiko LEADER. Pričakanje ministrstva je bilo, da bo ta uredba februarja 2010 sprejeta na Vladi RS, vendar se je postopek zaradi pripomb Službe Vlade RS za zakonodajo podaljšal.

V juliju 2010 je bil zato pripravljen predlog dopolnitev in sprememb te uredbe, s katerim bi se primerneje uredilo izvajanje ukrepov LEADER. Osnutek predlaganih dopolnitev in sprememb je bil pripravljen do te mere, da bodo v teh dneh sproženi vsi ustrezni postopki. Prizadevali si bomo, da bi Vlada RS dopolnitve in spremembe te uredbe v jeseni potrdila zato, da se lahko »prenovljeni« sistem

izvajanja ukrepov LEADER z letom 2011 začne polno izvajati. Ob tem naj omenimo tudi, da **ponovnega javnega razpisa**, na katerega bi se javile obstoječe potrjene LAS, **po vsej verjetnosti ne bo potrebno objaviti**. Vendar pa to vprašanje zaenkrat še preučujemo s Pravno službo MKGP.

Predlagane spremembe in dopolnitve Uredbe PRP 2007–2013 po naši presoji v večji meri odgovorijo na vsa izmed štirih problematičnih področij, ki ste jih izpostavili v svojem dopisu. Ob tem bi opozorili, da v postopku do potrditve novele Uredbe PRP 2007–2013 **še lahko pride do določenih prilagoditev teh predlogov iz naslova usklajevanj s pristojnimi službami** (enako velja tudi za predlog 4. spremembe PRP 2007–2013, kjer bodo usklajevanja potekala s službami Evropske komisije), zato vas prosimo, da jih zaenkrat obravnavate ob upoštevanju tega dejstva. Z gotovostjo pa lahko zatrdimo, da se **višina deleža podpore ne bo spremenila**, saj je bila potrjena na Nadzornem odboru PRP 2007–2013 v začetku junija 2010.

Ključne spremembe, ki jih načrtujemo z novelo Uredbe PRP 2007–2013, so naslednje:

A. UREDITEV VPRAŠANJA ORGANIZACIJSKE OBLIKE LAS IN IZBORA UPRAVLJAVCA

ORG. OBLIKA LAS: Skladno z odgovorom Ministrstva RS za finance (v nadaljevanju: MF), št. 542-83/2010/7, z dne 27.5.2010, se LAS predpiše organizacijska oblika. Določi se, da so LAS organizirane **v pogodbeno pravni organizacijski obliki** (takšnih je že sedaj 21 od 33 LAS). Za drugače organizirane LAS velja, da se morajo ustrezno preoblikovati ter na MKGP do 28.2.2011 predložiti ustrezno dopolnjeno osebno izkaznico LAS in sklenjeno pogodbo med partnerji LAS. V pogodbi mora biti opredeljen pooblaščen predstavnik LAS, ki mora biti pravna oseba.

UPRAVLJAVEC LAS: Za namen izvajanja ukrepa Vodenje lokalnih akcijskih skupin, pridobivanje strokovnega znanja in animacija območja za izvajanje pristopa LEADER LAS **z javnim razpisom** izbere upravljavca (sicer bi bil ukrep za vodenje LAS podvržen pravilom državnih pomoči). LAS za izbor upravljavca pooblasti enega izmed partnerjev v LAS. V kolikor je to potrebno, mora LAS do 31. marca 2011 na MKGP predložiti ustrezno dopolnjeno osebno izkaznico LAS in sklenjeno pogodbo med LAS in upravljavcem.

S tem se reši problematika občine kot ustanoviteljice LAS. Zakon o javnih financah v 67. členu namreč opredeli, da lahko občina za opravljanje javnih služb in dejavnosti v javnem interesu občinsko premoženje organizira samo v obliki javnih zavodov, javnih gospodarskih zavodov, javnih podjetij, javnih skladov in agencij. Ker se v LAS združujejo poleg občin tudi ekonomski subjekti in predstavniki civilne družbe, gre za združitev oseb javnega in zasebnega prava, zato po mnenju Ministrstva RS za finance ustanavljanje oseb iz 67. člena tega zakona za organiziranje LAS ni primerno. Najbolj primerna oblika organiziranja LAS je torej pogodbeno partnerstvo.

In glede na to, da tudi občina prispeva sredstva v LAS, je potrebno, da se upravljavec izbere z javnim razpisom. V nasprotnem primeru (torej če upravljavec ni izbran na javnem razpisu) je po pojasnilih Ministrstva RS za finance upravljavec prejemnik državne pomoči, ki jo je možno izpeljati le po pravilu de minimis.

B. MOŽNOST ŠIRITVE LAS Z NOVIMI OBČINAMI

S spremembo Uredbe PRP 2007–2013 se LAS omogoči, da se jim **priključijo občine**, ki doslej še niso vključene v nobeno izmed LAS, pri čemer mora LAS ostati **geografsko zaključena celota**. V tem primeru mora LAS predložiti le dopolnjeno lokalno razvojno strategijo iz člena 62(1)(a) Uredbe 1698/05/ES in osebno izkaznico LAS. **Povečanje LAS ne vpliva na višino dodeljenih pravic porabe.**

C. ODPRAVA OMEJITEV PRI UPRAV. STROŠKIH, ENOTNI DELEŽ PODPORE SE ZVIŠA NA 85 %

Odpravi se večina omejitev pri posameznih kategorijah upravičenih stroškov. Odpravi se delitev na profitne in neprofitne projekte.

Pri izvajanju projektov iz lokalnih razvojnih strategij, projektov medregijskega in čezmejnega sodelovanja ter pri vodenju LAS se delež javne podpore zviša s povprečnih 40-50 % na **85 %**. Stroški ustanovitve LAS pa se tako kot do sedaj podprejo v višini **do 100 % uprav. stroškov**.

Najvišji zneski podpore pri ukrepih LEADER se pri projektih iz lokalnih razvojnih strategij zviša s **70.000 EUR na 200.000 EUR**, pri čezmejnih in medregijskih projektih pa s **30.000 EUR na 50.000 EUR**.

D. ODPRAVA LETNIH PRAVIC PORABE, PRAVICE SE DODELIJO ZA CELOTNO OBDOBJE DO 2013

Pravice do porabe sredstev LEADER se LAS dodelijo z odločbo o pravici do sredstev. **Pravice porabe se dodelijo za celotno programsko obdobje do leta 2013. S tem se odpravijo LETNE PRAVICE PORABE.** Dodeljene pravice porabe za ukrepe 4. osi se koristijo na podlagi odločbe o potrditvi LIN in prejetih zahtevkov za izplačilo sredstev.

Vse LAS bodo v avgustu 2010 prejele okvirno informacijo o dodeljenih pravicah porabe za celotno programsko obdobje. Na osnovi te informacije in informacije o deležu javne podpore (85 %) lahko LAS izvedejo javne razpise za izbor projektov in nato pripravijo LIN za 2011.

E. VLAGANJE LIN

E/1: Vlaganje LIN

LIN za posamezno leto (v nadaljnjem besedilu: leto N) LAS vlaga največ **dvakrat** in sicer:

- prvič od 1. septembra do 31. oktobra leta N-1,
- drugič od 1. marca do 30. aprila leta N:

Ne glede na prejšnji odstavek se LIN za leto 2011 lahko prvič vloži **do 31. januarja 2011.**

Dosedanja ureditev je omogočala vlaganje LIN le enkrat letno do 31.10. za naslednje koledarsko leto. Ta sprememba omogoča LAS, da izvedejo več projektov na leto ali pa da nadomestijo projekt, ki se ni izvedel. Poleg tega bo sprememba uredbe v delu, ki se nanaša na LIN za 2011, LAS omogočila, da pravočasno izvedejo vse javne razpise za izbor projektov. Načrtujemo tudi poenostavitev obrazcev za vlaganje LIN, kar bo omogočilo hitrejšo obravnavo LIN in skrajšanje postopka do potrditve LIN.

E/2 LAS lahko določene aktivnosti projekta izvede tudi izven območja LAS in v naseljih z več kot 10.000 prebivalci

Doslej je veljalo, da se morajo projekti iz lokalnih razvojnih strategij izvesti na območju tiste LAS v Republiki Sloveniji, ki projekt opredeli v LIN, vendar ne v naseljih, katerih število prebivalcev presega 10.000. **NOVOST, ki bi se uvedla s spremembo Uredbe PRP 2007–2013, je naslednja:** V kolikor se aktivnosti znotraj posameznega projekta nanašajo tudi na informiranje in obveščanje javnosti, ogled dobre prakse in izobraževanje ter usposabljanje, se te aktivnosti lahko izvajajo tudi izven območja posamezne LAS in v naseljih z več kot 10.000 prebivalcev. Te aktivnosti ne smejo presežati 20% vseh upravičenih stroškov projekta.

F. ORIGINALNI IN OVERJENE KOPIJE RAČUNOV

Glede na prvi odstavek 128. člena Uredbe PRP 2007–2013 (Uradni list RS, št. 40/2010) za postopke, ki so bili začeti na podlagi prejšnjih Uredb PRP 2007–2013 (Uradni list RS, št. 94/2007, št. 73/2008, št. 17/2009), veljajo določila teh uredb. Iz tega izhaja, da določilo 116. člena nove Uredbe PRP 2007–2013

(Uradni list RS, št. 40/2010) o overitvi kopij velja le za postopke, ki bodo šele začeti na podlagi te uredbe. To pomeni, da za vlaganje zahtevkov na podlagi LIN 2008, 2009 in 2010 velja določilo 105. oziroma 104. člena prejšnjih Uredb PRP 2007–2013 (Uradni list RS, št. 94/2007, št. 73/2008, št. 17/2009), ki se glasi, da mora zahtevku LAS priložiti originalne račune z originalnimi dokazili o njihovem plačilu, ki jih ministrstvo LAS vrne.

Za LIN 2011 pa je v predlogu spremembe veljavne Uredbe PRP 2007–2013 (Uradni list RS, št. 40/2010) podan predlog, da LAS na MKGP pošlje originalni račun in njegovo kopijo, ki jo zadrži MKGP, originalni račun pa se vrne LAS.

G. »DE MINIMIS«

Na priporočilo Ministrstva RS za finance se določi, da v kolikor projekti iz naslova ukrepov Izvajanje lokalnih razvojnih strategij in Spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja ne spadajo v področje uporabe 36. člena Pogodbe ES (»kmetijstvo«), se pri dodeljevanju podpore upoštevajo pravila »de minimis« v skladu z Uredbo 1998/2006/ES. Skupna vrednost pomoči, dodeljena istemu podjetju na podlagi pravila »de minimis«, ne sme preseči 200.000 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko ali namen pomoči. **S tem se upošteva priporočilo Ministrstva RS za finance in uredi status občinskih in državnih sredstev. To velja samo v primeru, ko so nosilci projektov pravne in fizične osebe in ne občine.**

V vmesnem času pa bo ministrstvo preučilo možnost, da se LEADER priklasi kot posebna shema državne pomoči, kot je predlagalo Ministrstvo RS za finance. To pa zato, ker razumemo pomisleke LAS in občin, da lahko pravilo »de minimis« pomeni oviro pri črpanju sredstev 4. osi, saj se po tem pravilu dodeljujejo različne vrste podpor (tudi iz drugih skladov) tako s strani državnih kot občinskih virov.

S predlaganimi spremembami Uredbe PRP 2007–2013 (te bodo sicer predmet pregleda pravnih služb in usklajevanja s socialnimi partnerji), ki naj bi jih Vlada RS potrdila v zgodnjih jesenskih mesecih, bo možno izboljšave pri izvajanju ukrepov LEADER uvesti z letom 2011. Ker gre za večji sklop sprememb, nas vse skupaj čaka še veliko intenzivnega dela, vendar pa smo optimistični, da bo že z letom 2011 izvajanje ukrepov LEADER uspešnejše in – kar je najbolj pomembno – prijaznejše in enostavnejše tako za vas, lokalne akcijske skupine, kot tudi za ministrstvo.

S prijaznimi pozdravi,

Branko RAVNIK
generalni direktor
vodja OU za PRP 2007–2013